

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów i skrótowców	9
Spis wykresów	10
WSTĘP	11
ROZDZIAŁ I. RADA PRAW CZŁOWIEKA I JEJ MECHANIZMY	17
1. System ochrony praw człowieka ONZ	17
2. Rada Praw Człowieka	20
2.1. Utworzenie i podstawy normatywne	20
2.2. Członkostwo	22
2.3. Tryb pracy	22
2.4. Zadania	23
2.5. Znaczenie	24
3. Mechanizmy Rady Praw Człowieka	25
3.1. Procedury specjalne	25
3.2. Powszechny Przegląd Okresowy	26
3.3. Badania Komitetu Doradczego	28
3.4. Procedura skargowa	29
3.5. Inne mechanizmy	32
ROZDZIAŁ II. GENEZA, ŹRÓDŁA NORMATYWNE I ROZWÓJ PROCEDUR SPECJALNYCH	34
1. Geneza procedur specjalnych	34
2. Źródła normatywne stanowiące podstawę działania procedur specjalnych ..	37
2.1. Rezolucja Rady Gospodarczej i Społecznej nr 1235	37
2.2. Rezolucja Rady Praw Człowieka nr 5/1	38
2.3. Kodeks postępowania piastunów mandatów procedur specjalnych ...	39
3. Rozwój procedur specjalnych	41
3.1. Uwarunkowania rozwoju procedur specjalnych	41

3.2. Reformy procedur specjalnych	43
3.3. Wzrost liczby mandatów tematycznych procedur specjalnych	49
3.4. Procedury specjalne jako system	52
ROZDZIAŁ III. MANDATY PROCEDUR SPECJALNYCH.....	56
1. Tworzenie i przedłużenie mandatu	56
1.1. Procedura tworzenia mandatu	56
1.2. Sponsorowanie rezolucji	59
1.3. Treść rezolucji, na mocy której tworzony jest mandat	61
1.4. Przedłużenie mandatu	62
2. Rodzaje mandatów	63
2.1. Podział mandatów	63
2.2. Mandaty krajowe	64
2.2.1. Podział ze względu na formę mandatu	64
2.2.2. Podział ze względu na sytuację, dla których tworzone są mandaty ..	65
2.3. Mandaty tematyczne	66
2.3.1. Podział ze względu na formę mandatu	66
2.3.2. Podział ze względu na przedmiot mandatu.	67
3. Status piastuna mandatu procedur specjalnych.....	69
3.1. Wybór piastuna mandatu	69
3.1.1. Procedura wyboru	69
3.1.2. Kryteria wyboru	71
3.2. Kadencja	74
3.3. Zasada niezależności	75
3.4. Zasada kompetencji	78
3.5. Przywileje i immunitety	78
4. Zadania procedur specjalnych	81
4.1. Monitorowanie stanu przestrzegania praw człowieka	81
4.2. Badania nad prawami człowieka	84
4.3. Udzielanie rekomendacji i pomocy technicznej	87
4.4. Interweniowanie w sprawach indywidualnych	88
4.5. Kształtowanie standardów ochrony praw człowieka	90
4.6. Zapobieganie naruszeniom praw człowieka	93
4.7. Promocja praw człowieka	95
ROZDZIAŁ IV. METODY DZIAŁANIA PROCEDUR SPECJALNYCH.....	96
1. Wizyty krajowe	96
1.1. Podstawa prawna i geneza	96
1.2. Liczba przeprowadzanych wizyt	97

1.3. Wybór państwa będącego celem wizyty	99
1.4. Zaproszenia	100
1.5. Zasady przeprowadzania wizyt	102
1.6. Przygotowania oraz przebieg wizyty	104
1.7. Sprawozdania	105
1.8. Działania podejmowane po wizycie	107
1.9. Znaczenie wizyt krajowych	109
2. Zawiadomienia	111
2.1. Podstawa prawna i geneza	111
2.2. Liczba przesyłanych zawiadomień	113
2.3. Źródła informacji	114
2.3.1. Skargi indywidualne	114
2.3.2. Pozostałe źródła informacji	118
2.4. Rodzaje zawiadomień	118
2.4.1. Listy wskazujące na podejrzenia naruszenia praw człowieka	118
2.4.2. Pilne apele	118
2.4.3. Inne listy	120
2.5. Odpowiedzi państw	121
2.6. Działania podejmowane po wysłaniu zawiadomienia	122
2.7. Znaczenie zawiadomień	123
3. Sprawozdania roczne	125
3.1. Podstawa prawna	125
3.2. Forma i treść sprawozdań	126
3.3. Przedstawienie sprawozdania oraz „interaktywny dialog”	127
3.4. Znaczenie sprawozdań rocznych	128
4. Inne metody działania procedur specjalnych	129
4.1. Interwencje w postępowaniach przed organami ochrony praw człowieka na przykładzie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	129
4.2. Komunikaty prasowe	133
4.3. Konferencje i spotkania eksperckie	136
4.4. Konsultacje regionalne	138
5. Metody charakterystyczne dla danego mandatu	138
5.1. Opinie w sprawie arbitralności zatrzymania (Grupa Robocza ds. arbitralnych zatrzymań)	138
5.2. Stanowiska dotyczące interpretacji standardów (Grupa Robocza ds. arbitralnych zatrzymań)	141
5.3. Komentarze ogólne (Grupa Robocza ds. wymuszonych zaginięć)	141
5.4. Fora tematyczne (Specjalny Sprawozdawca ds. mniejszości, Grupa Robocza ds. praw człowieka i korporacji transnarodowych)	143

ROZDZIAŁ V. CZYNNIKI KSZTAŁTUJĄCE WPŁYW PROCEDUR SPECJALNYCH NA PRZESTRZEGANIE PRAW CZŁOWIEKA	145
1. Autorytet piastuna mandatu	145
2. Dostępność dla jednostki	146
3. Monitorowanie wykonania rekomendacji	148
4. Współpraca w ramach procedur specjalnych	151
5. Relacje w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych	152
5.1. Relacje z Radą Praw Człowieka	152
5.2. Rekomendacje Powszechnego Przeglądu Okresowego dotyczące procedur specjalnych	154
5.3. Relacje z organami traktatowymi	158
5.4. Relacje z Radą Bezpieczeństwa	163
5.5. Relacje z organizacjami wyspecjalizowanymi oraz innymi jednostkami ONZ działającymi na szczeblu centralnym	165
5.6. Relacje z jednostkami ONZ działającymi na szczeblu krajowym	168
6. Relacje z organami regionalnych systemów ochrony praw człowieka	168
7. Recepja dorobku procedur specjalnych w regionalnych systemach ochrony praw człowieka na przykładzie orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	171
8. Współpraca z państwem	175
9. Współpraca z krajowymi instytucjami ochrony praw człowieka	178
10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	180
11. Kontakt z mediami	182
12. Finansowanie i obsługa procedur specjalnych	184
12.1. Finansowanie procedur specjalnych	184
12.1.1. Finansowanie z budżetu ONZ	184
12.1.2. Zewnętrzne źródła finansowania	189
12.2. Obsługa merytoryczna i administracyjna procedur specjalnych	190
Podsumowanie	194
Bibliografia	201
Summary	220
Streszczenie	221